

Research Article

The Development of Coaching Competencies for Tennis Coaches in Tennis Clubs in Thailand

Wisanu Arunmek*

Ph.D. (Physical Education and Sports), Assistant Professor
Faculty of Education, Thailand National Sports University, Samut Sakhon Campus
*Corresponding author: witsanu.arun@gmail.com

Received: December 13, 2024/ Revised: December 26, 2025/ Accepted: December 28, 2025

Abstract

The purposes of this research were 1) to examine the components of coaching competencies among tennis coaches in tennis clubs in Thailand, and 2) to develop a coaching competency framework for tennis coaches in tennis clubs in Thailand. A mixed-methods research design was employed. In the qualitative phase, in-depth interviews were conducted with five experts who were selected through purposive sampling, and the data were analyzed using inductive analysis. In the quantitative phase, data were collected through a questionnaire administered to 420 tennis coaches, who were selected using simple random sampling. The data were analyzed using confirmatory factor analysis with the Maximum Likelihood (ML) method.

The results revealed that the coaching competencies of tennis coaches in tennis clubs in Thailand comprised eight components with 42 indicators: 1) Knowledge (KL) with 7 indicators, 2) Skills (SK) with 7 indicators, 3) Interpersonal Relationships (RL) with 4 indicators, 4) Behavior (BH) with 6 indicators, 5) Attitude (AT) with 4 indicators, 6) Psychology (PS) with 5 indicators, 7) Communication (CM) with 5 indicators, and 8) Innovation and Digital Literacy (IN) with 4 indicators. The model demonstrated good construct validity and fit with the empirical data, as indicated by the following goodness of fit statistics: relative Chi-square was 1.13, Chi-square (χ^2) was 902.94, degrees of freedom (df) was 801, the goodness of fit index (GFI) and the adjusted goodness of fit index (AGFI) were 0.91 and 0.90 respectively, the normal fit index (NFI) was 0.98, the root mean square error of approximation (RMSEA) was 0.017, and standardized RMR was 0.039. Therefore, the proposed model was found to be consistent with the empirical data, supporting the main research hypothesis.

Keywords: Competency, Tennis Coaches, Tennis, Tennis clubs

บทความวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส ของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

วิษณุ อรุณเมฆ

ปร.ด. (พลศึกษาและกีฬา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสมุทรสาคร

*ผู้ประสานงาน: witsanu.arun@gmail.com

วันรับบทความ: 13 ธันวาคม 2567/ วันแก้ไขบทความ: 26 ธันวาคม 2568/ วันตอบรับบทความ: 28 ธันวาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย และ 2) พัฒนาสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เลือกตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีอุปนัย ส่วนวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส จำนวน 420 คน เลือกตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยวิธี Maximum Likelihood (ML) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย มี 8 องค์ประกอบ 42 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ด้านความรู้ (Knowledge: KL) มี 7 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านทักษะ (Skills: SK) มี 7 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Relationship: RL) มี 4 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านพฤติกรรม (Behavior: BH) มี 6 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านทัศนคติ (Attitude: AT) มี 4 ตัวบ่งชี้ 6) ด้านจิตวิทยา (Psychology: PS) มี 5 ตัวบ่งชี้ 7) ด้านการสื่อสาร (Communication: CM) มี 5 ตัวบ่งชี้ และ 8) ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (Innovation and Digital literacy: IN) มี 4 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบคุณภาพของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ มีค่าเท่ากับ 1.13 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 902.94 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom) มีค่าเท่ากับ 801 ค่าดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสม (GFI) และค่าดัชนีค่าดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.91 และ 0.90 ตามลำดับ ค่าดัชนีความเป็นปกติ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.017 และค่า Standardized RMR มีค่าเท่ากับ 0.039 จึงสรุปว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: สมรรถนะ ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส กีฬาเทนนิส สโมสรเทนนิส

บทนำ

การกีฬา นับได้ว่าเป็นกิจกรรมสำคัญส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของประชาชนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศทั่วโลก ซึ่งในหลายประเทศได้ส่งเสริมให้ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาจนกลายเป็นวิถีชีวิต ทั้งนี้เพราะการกีฬาถือเป็นรากฐานของการเสริมสร้างสุขภาพให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข และสามารถป้องกันโรคภัยไข้เจ็บได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ในหลายประเทศยังมีการสร้างความตระหนักรู้และให้ความรู้แก่ประชาชนในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่ถูกต้อง และเหมาะสมกับคุณลักษณะของประชาชนทั้งในเรื่องของเพศ วัย ช่วงอายุ และความแตกต่างทางด้านสรีระ ซึ่งเป็นการจัดการการกีฬาอย่างมีทิศทางที่ชัดเจน จนสามารถคัดสรรผู้ที่มีทักษะเข้าสู่ระบบการพัฒนาทักษะทางการกีฬาเพื่อเข้าสู่การแข่งขันกีฬาในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศจนเข้าสู่วงการกีฬาระดับนานาชาติและระดับโลก รวมถึงการพัฒนาต่อยอดไปสู่แก่นักกีฬาอาชีพ ตลอดจนสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมการกีฬา ให้สามารถสร้างโครงข่ายหรือพันธมิตรทางการกีฬาจนสามารถเป็นกลไกในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ

การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศและกีฬาอาชีพของประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ โดยกำหนดเป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นแผนที่ใช้เป็นการกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) โดยมุ่งการสร้างและพัฒนานักกีฬาของชาติ การเฟ้นหานักกีฬาที่มีความสามารถ สร้างพื้นที่และโอกาสในการแข่งขัน แสดงศักยภาพด้านกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา การส่งเสริมการจัดกีฬาระดับนานาชาติ และสร้างแรงบันดาลใจในการต่อยอดความสำเร็จจากความเป็นเลิศสู่การประกอบอาชีพและมีเส้นทางอาชีพที่มั่นคง (Kassim et al., 2022) ควบคู่กับส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านการกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา การจัดการความรู้ และพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อนำมาใช้ส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ กีฬาเพื่อการอาชีพ และนันทนาการเชิงพาณิชย์ (Ministry of Tourism and Sports, 2023)

กีฬาเทนนิสเป็นหนึ่งในหลายชนิดกีฬาที่เป็นกีฬาอาชีพที่คนทั่วโลกให้ความสนใจ ซึ่งมีรายการแข่งขันที่สำคัญทั่วโลกตลอดทั้งปี และมีผู้สนใจและชื่นชอบเข้าชมการแข่งขันเป็นจำนวนมาก อีกทั้งนักกีฬาเทนนิสที่มีความสามารถต่างแย่งชิงพื้นที่ในการเข้าร่วมการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการที่มีเงินรางวัลและมีคะแนนสะสมที่สูง นักกีฬาเทนนิสที่ประสบความสำเร็จนั้นมีมากมายหลายคน ซึ่งแต่ละคนก็จะได้รับความนิยมนิยมชมชอบและถูกยกย่องให้เป็นแบบอย่างสำหรับกีฬาเทนนิสรุ่นใหม่ แต่การที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพใด ๆ ก็ตาม จำเป็นต้องใช้ความมุ่งมั่น ความเพียรพยายาม และความอดทนอย่างสูง ในการฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถภาพให้อยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันกับคนอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนักกีฬาดังกล่าวข้างต้นแล้ว บุคคลที่จะทำให้นักกีฬาก้าวไปสู่จุดสูงสุดนั้นคือผู้ฝึกสอนหรือโค้ช เพราะผู้ฝึกสอนจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ต่าง ๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักกีฬา ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ผู้สอนกีฬาเทนนิสหรือกีฬาอื่น ๆ จำเป็นต้องมีคือสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้ฝึกสอนกีฬา เช่น ความรู้ ความสามารถด้านทักษะ และคุณลักษณะ (Sawangphol et al., 2020) ซึ่งผู้ฝึกสอนกีฬาที่มีสมรรถนะจะเป็นผู้ฝึกสอนที่สามารถสร้างและพัฒนานักกีฬาเทนนิสให้ประสบความสำเร็จก้าวไปสู่ระดับชาติ นานาชาติ หรือระดับอาชีพ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของนักกีฬา ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสอาจจะต้องใช้เวลาในการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการค้นหานักกีฬาที่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ชนะ ซึ่งนักกีฬาต้องได้รับการฝึกฝนทักษะเป็นอย่างดีจากผู้ฝึกสอนที่มีสมรรถนะ สอดคล้องกับ International Council for Coaching Excellence (2013) ซึ่งระบุว่าผู้ฝึกสอนต้องมีความรู้ด้านทักษะกีฬา ชีวกลศาสตร์ สรีรวิทยา และการฝึกสมรรถภาพ เพื่อยกระดับผลลัพธ์ของนักกีฬาอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับ Weinberg & Gould (2019) ที่ชี้ว่าการสื่อสาร การเสริมแรงทางบวก และการกำกับสภาวะอารมณ์ของนักกีฬาเป็นหัวใจของความเป็นเลิศด้านสมรรถนะการแข่งขัน ผู้ฝึกสอนอาจมีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ แต่ทุกคนก็มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนานักกีฬาให้ไปสู่เป้าหมายหรือความสำเร็จ และท่ามกลางการแข่งขันกันในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรยุคปัจจุบัน หากหน่วยงานหรือองค์กรใดสามารถพัฒนาผู้ฝึกสอนให้มีศักยภาพและสมรรถนะที่สูง โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายก็จะได้เปรียบในเชิงการแข่งขันมากขึ้น (Harazin et al., 2022) ดังนั้น การพัฒนาผู้ฝึกสอนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถสูงจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ฝึกสอนมีศักยภาพในการพัฒนานักกีฬาและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

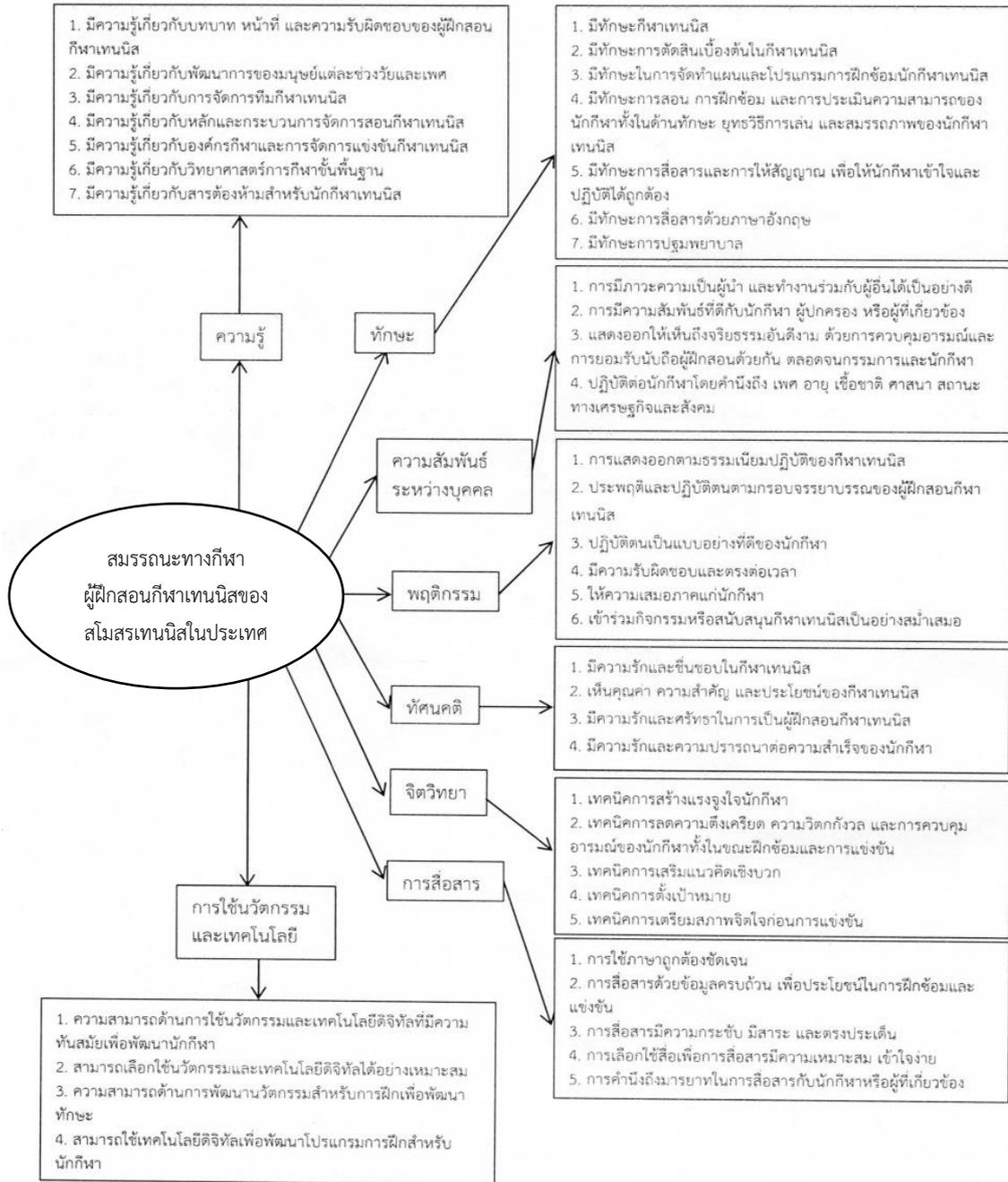
1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย
2. เพื่อพัฒนาสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัย ได้มีกรอบแนวคิดของการวิจัยไว้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการแบบเจาะจง (purposive selection) ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 2 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนกีฬาเทนนิสในระดับมหาวิทยาลัย และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสทีมชาติไทย จำนวน 2 คน และนักกีฬาเทนนิสทีมชาติไทย จำนวน 1 คน เพื่อสำรวจแนวคิด ลักษณะ และประเด็นองค์ประกอบของสมรรถนะทางกีฬา เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure in-depth interview) และวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย

การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อยืนยันคุณภาพของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ซึ่งในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับกรณีวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอสมควร โดยใช้กฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) โดยขนาดตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยควรมีขนาดไม่น้อยกว่า 10 เท่าของจำนวนตัวแปรในงานวิจัยนั้น ๆ (Hair et al., 2010) และการวิจัยครั้งนี้มีบ่งชี้ที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 42 ตัวบ่งชี้ ดังนั้น ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรซึ่งเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทยที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสมาคมกีฬาเทนนิสแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 686 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า โดยพัฒนามาจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านทักษะ 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านพฤติกรรม 6 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านทัศนคติ 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านจิตวิทยา 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านการสื่อสาร 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล 4 ตัวบ่งชี้ โดยแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งหมดเฉลี่ย 0.99 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้สมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบของตัวบ่งชี้สมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรในประเทศไทย โดยวิธี Maximum Likelihood--ML สถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรในประเทศไทยของตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Chi-square/df) ดัชนี NFI ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index) ดัชนี AGFI (adjusted Goodness of Fit Index) ค่า RMSEA (root Mean Square Error of Approximation) และค่า Standardized RMR

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์แบบอุปนัยจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ และทำการจัดบันทึกและรวบรวมข้อมูล แยกแยะประเด็นตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความคงที่ของข้อมูล ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

ตาราง 1

สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

สมรรถนะ	ตัวบ่งชี้
1. ด้านความรู้ (Knowledge: KL)	KL1: มีความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส KL2: มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์แต่ละช่วงวัยและเพศ KL3: มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการทีมกีฬาเทนนิส KL4: มีความรู้เกี่ยวกับหลักและกระบวนการจัดการสอนกีฬาเทนนิส KL5: มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรกีฬาและการจัดการแข่งขันกีฬาเทนนิส KL6: มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬาขั้นพื้นฐาน KL7: มีความรู้เกี่ยวกับสารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาเทนนิส
2. ด้านทักษะ (Skills: SK)	SK1: มีทักษะกีฬาเทนนิส SK2: มีทักษะการตัดสินใจเบื้องต้นในกีฬาเทนนิส SK3: มีทักษะในการจัดทำแผนและโปรแกรมการฝึกซ้อมนักกีฬาเทนนิส SK4: มีทักษะการสอน การฝึกซ้อม และการประเมินความสามารถของนักกีฬาทั้งในด้านทักษะ ยุทธวิธีการเล่น และสมรรถภาพของนักกีฬาเทนนิส SK5: มีทักษะการสื่อสารและการให้สัญญาณ เพื่อให้ให้นักกีฬาเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง SK6: มีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ SK7: มีทักษะการปฐมพยาบาล
3. ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Relationship: RL)	RL1: การมีภาวะความเป็นผู้นำ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี RL2: การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักกีฬา ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง RL3: แสดงออกให้เห็นถึงจริยธรรมอันดีงาม ด้วยการควบคุมอารมณ์และการยอมรับนับถือผู้ฝึกสอนด้วยกัน ตลอดจนกรรมการและนักกีฬา RL4: ปฏิบัติต่อนักกีฬาโดยคำนึงถึง เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

สมรรถนะ	ตัวบ่งชี้
4. ด้านพฤติกรรม (Behavior: BH)	BH1: การแสดงออกตามธรรมเนียมปฏิบัติของกีฬาเทนนิส BH2: ประพฤติและปฏิบัติตนตามกรอบจรรยาบรรณของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส BH3: ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักกีฬา BH4: มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา BH5: ให้ความเสมอภาคแก่นักกีฬา BH6: เข้าร่วมกิจกรรมหรือสนับสนุนกีฬาเทนนิสเป็นอย่างดีสม่ำเสมอ
5. ด้านทัศนคติ (Attitude: AT)	AT1: มีความรักและชื่นชอบในกีฬาเทนนิส AT2: เห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของกีฬาเทนนิส AT3: มีความรักและศรัทธาในการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส AT4: มีความรักและความปรารถนาต่อความสำเร็จของนักกีฬา
6. ด้านจิตวิทยา (Psychology: PS)	PS1: เทคนิคการสร้างแรงจูงใจนักกีฬา PS2: เทคนิคการลดความตึงเครียด ความวิตกกังวล และการควบคุมอารมณ์ของนักกีฬา ทั้งในขณะฝึกซ้อมและการแข่งขัน PS3: เทคนิคการเสริมแนวคิดเชิงบวก PS4: เทคนิคการตั้งเป้าหมาย PS5: เทคนิคการเตรียมสภาพจิตใจก่อนการแข่งขัน
7. ด้านการสื่อสาร (Communication: CM)	CM1: การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน CM2: การสื่อสารด้วยข้อมูลครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการฝึกซ้อมและแข่งขัน CM3: การสื่อสารมีความกระชับ มีสาระ และตรงประเด็น CM4: การเลือกใช้สื่อเพื่อการสื่อสารมีความเหมาะสม เข้าใจง่าย CM5: การคำนึงถึงมารยาทในการสื่อสารกับนักกีฬาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
8. ด้านการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล (Innovation and Digital literacy: IN)	IN1: ความสามารถด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความทันสมัยเพื่อพัฒนา นักกีฬา IN2: สามารถเลือกใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม IN3: ความสามารถด้านการพัฒนานวัตกรรมสำหรับการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ IN4: สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาโปรแกรมการฝึกสำหรับนักกีฬา

จากตาราง 1 แสดงสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ มี 7 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านทักษะ มี 7 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มี 4 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านพฤติกรรม มี 6 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านทัศนคติ มี 4 ตัวบ่งชี้ 6) ด้านจิตวิทยา มี 5 ตัวบ่งชี้ 7) ด้านการสื่อสาร มี 5 ตัวบ่งชี้ และ 8) ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล มี 4 ตัวบ่งชี้

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ค่าเมตริกสหสัมพันธ์ พบว่า ตัวบ่งชี้มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวบ่งชี้มีค่าเมตริกสหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.17 ถึง 0.65 (Stevens, 1996)

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย โดยรวมทุกด้าน

องค์ประกอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความรู้	4.40	0.40	มาก
2. ด้านทักษะ	4.39	0.42	มาก
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.43	0.44	มาก
4. ด้านพฤติกรรม	4.43	0.41	มาก
5. ด้านทัศนคติ	4.47	0.45	มาก
6. ด้านจิตวิทยา	4.37	0.44	มาก
7. ด้านการสื่อสาร	4.43	0.44	มาก
8. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.38	0.43	มาก
รวม	4.41	0.34	มาก

จากตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34

ตาราง 3

ค่าสถิติ Bartlett's test of Sphericity และค่าดัชนีไคเซอร์-ไมเยอร์-ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy MSA) ของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

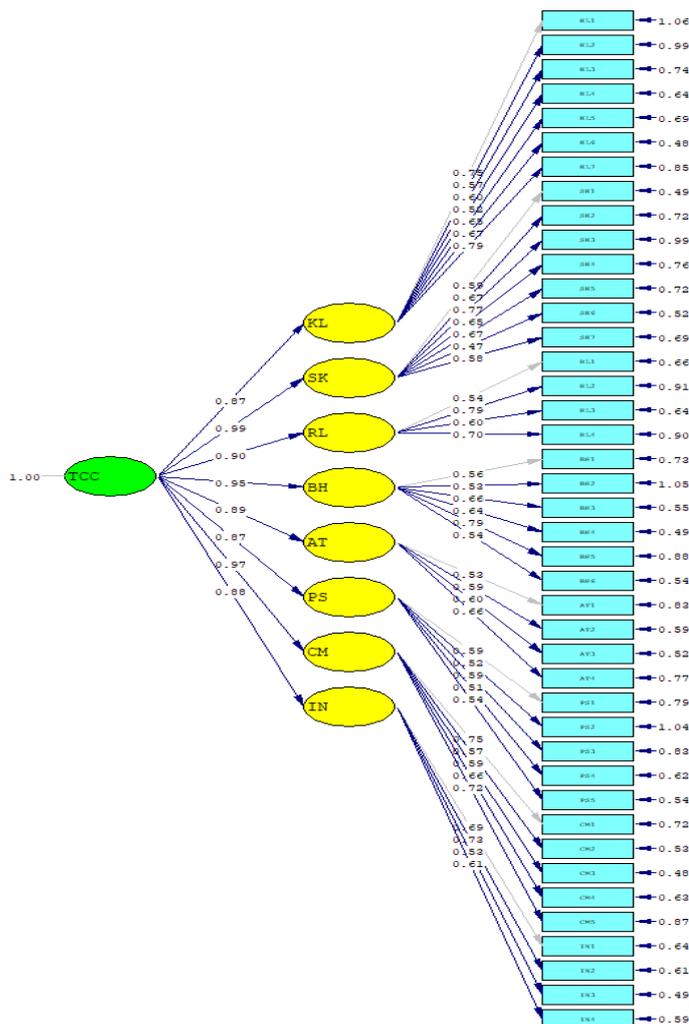
Bartlett's test of Sphericity	p	Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA)
28382.741	0.000	0.908

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin Measures of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าเท่ากับ 0.908 และค่าสถิติของ Bartlett's test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 28382.741 มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.000$) ซึ่งมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบในเกณฑ์ดีมาก จึงได้นำไปวิเคราะห์องค์ประกอบทุกตัว

การนำเสนอโมเดลสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องใช้วิธี Maximum Likelihood (ML) สถิติสำคัญที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ คือ ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (Chi-Square/df) ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) ค่า NFI (Normal fit index) ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index) ดัชนี AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index) ค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) และค่า Standardized RMR รวมจำนวนทั้งสิ้น 42 ตัวแปร โดยโมเดลนี้มีลักษณะเป็นโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

ภาพประกอบ 2

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

Chi-Square=902.94, df=801, p-value=0.00689, RMSEA=0.017

ตาราง 4

ค่าดัชนีความกลมกลืนของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองโมเดลสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

ดัชนีบ่งชี้	เกณฑ์	ค่าดัชนี	ผลบ่งชี้
ความเหมาะสม			
Chi-square/df	< 2.00 สอดคล้องกลมกลืนดี 2.00-5.00 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	1.13	เหมาะสมดี
NFI	> .95 สอดคล้องกลมกลืนดี 0.90-0.95 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	0.98	เหมาะสมดี
GFI	≥ 0.95 สอดคล้องกลมกลืนดี 0.90-0.95 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	0.91	พอใช้
AGFI	≥ .95 สอดคล้องกลมกลืนดี 0.90-0.95 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	0.90	พอใช้
RMSEA	< 0.05 สอดคล้องกลมกลืนดี 0.05-0.08 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	0.017	เหมาะสมดี
Standardized RMR	< 0.05 สอดคล้องกลมกลืนดี 0.05-0.08 สอดคล้องกลมกลืนพอใช้ได้	0.039	เหมาะสมดี

จากตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองโมเดลสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทยก่อนปรับแก้ โดยหลังปรับแก้ พบว่า ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์มีค่าเท่ากับ 1.13 ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 902.94 ที่ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom) มีค่าเท่ากับ 801 ค่าดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสม (GFI) รวมทั้งค่าดัชนีบ่งชี้ความเหมาะสมที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.91 และ 0.90 ตามลำดับ ค่าดัชนีความเป็นปกติ (NFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 0.017 และค่า Standardized RMR มีค่าเท่ากับ 0.039 จึงสรุปว่ายอมรับสมมุติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตาราง 5

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สองของสมรรถนะทางกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย

องค์ประกอบ	น้ำหนักองค์ประกอบ				R ²
	b	B	SE	t	
KL	0.87	0.87	0.07	11.57**	0.76
SK	0.99	0.98	0.07	14.15**	0.97
RL	0.90	0.90	0.08	10.81**	0.81
BH	0.95	0.96	0.08	11.34**	0.91
AT	0.89	0.89	0.09	9.62**	0.78
PS	0.87	0.90	0.08	10.47**	0.80
CM	0.97	0.97	0.06	14.42**	0.94
IN	0.88	0.91	0.06	12.90**	0.82

จากตาราง 5 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบพบว่า มีค่าเป็นบวกทั้งหมด และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว โดยด้านที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านทักษะ (SK) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.98 ด้านการสื่อสาร (CM) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.96 ด้านพฤติกรรม (BH) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.96 ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี (IN) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (RL) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.90 ด้านจิตวิทยา (PS) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.90 ด้านทัศนคติ (AT) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.91 และด้านความรู้ (KL) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.87 ตามลำดับ

ตาราง 6

ค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง (Construct reliability, ρ_c) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันลำดับที่สอง

ตัวแปรแฝง	ความเที่ยง (ρ_c)
KL	0.79
SK	0.80
RL	0.68
BH	0.76
AT	0.68
PS	0.65
CM	0.77
IN	0.72

จากตาราง 6 แสดงค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝง พบว่า ด้านทักษะ มีค่าความเที่ยงสูง ($\rho_c=0.80$) ด้านความรู้ ($\rho_c=0.79$) มีค่าความเที่ยงสูง ด้านการสื่อสาร ($\rho_c=0.77$) มีค่าความเที่ยงสูง ด้านพฤติกรรม ($\rho_c=0.76$) มีค่าความเที่ยงสูง ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าความเที่ยงสูง ($\rho_c=0.72$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าความเที่ยงสูง ($\rho_c=0.68$) ด้านทัศนคติ มีค่าความเที่ยงสูง ($\rho_c=0.68$) และด้านจิตวิทยา มีค่าความเที่ยงสูง ($\rho_c=0.65$)

อภิปรายผล

สมรรถนะทางการกีฬาของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นโดยกลุ่มผู้ให้ผลที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านกีฬาเทนนิสเป็นอย่างดี และนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ การตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของสมรรถนะทางการกีฬาของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องเหมาะสมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะทางการกีฬาของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านพฤติกรรม ด้านทัศนคติ ด้านจิตวิทยา ด้านการสื่อสาร และด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย และเป็นกรอบสมรรถนะเชิงบูรณาการที่สอดคล้องกับทฤษฎีวิทยาศาสตร์การกีฬาและแนวคิดการพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล (International Council for Coaching Excellence, 2013) เพราะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสที่มีสมรรถนะจะสามารถพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาไปสู่ขีดจำกัดสูงสุด และรักษามาตรฐานระดับความสามารถให้คงอยู่ได้อย่างยาวนาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sawangphol et al. (2020) พบว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ และด้านคุณลักษณะ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ Kunnara & Terason (2020) ได้ศึกษาพบว่า สมรรถนะของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านความสามารถ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคลิกลักษณะประจำบุคคล และด้านแรงจูงใจหรือแรงขับภายใน นอกจากนี้ ผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Motta et al. (2021) ซึ่งได้พบว่า ความรู้และความสามารถ เป็นสมรรถนะที่สำคัญสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา racket sports (เทนนิส สควอช แบดมินตัน และเทเบิลเทนนิส)

การอภิปรายผลรายด้านของสมรรถนะทางการกีฬาของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย ตามน้ำหนักความสำคัญขององค์ประกอบที่พบว่า ด้านทักษะ มีค่าน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร ด้านพฤติกรรม ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านจิตวิทยา ด้านทัศนคติ และด้านความรู้ ตามลำดับ

1. **ด้านทักษะ** มีค่าน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด เพราะการเป็นผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพที่สามารถนำพานักกีฬาให้ประสบความสำเร็จ หรือไปสู่ขีดความสามารถสูงสุดของแต่ละคน นอกจากความรู้ในชนิดกีฬานั้น ๆ แล้ว จำเป็นต้องมีความสามารถด้านทักษะ (Romanova et al., 2023) ด้วยด้วยกัน ในบางครั้งการอธิบายเกี่ยวกับทักษะหรือวิธีการในการปฏิบัติอาจไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจของนักกีฬา กีฬาเทนนิสเป็นกีฬาที่มีทักษะการเคลื่อนไหวและทักษะการเล่นที่หลากหลาย ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสจำเป็นต้องปฏิบัติทักษะให้นักกีฬาได้เห็นควบคู่ไปกับการอธิบาย ซึ่งนอกจากทักษะเกี่ยวกับกีฬาเทนนิสแล้ว ทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน ได้แก่ การตัดสินใจ การจัดทำแผนและโปรแกรมการฝึกซ้อม การประเมินความสามารถของนักกีฬา การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย การสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ การปฐมพยาบาล และการใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถที่หลากหลายของผู้ฝึกสอนหากมีการนำมาผสมผสานอย่างลงตัวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อตัวผู้ฝึกสอนและนักกีฬา (Reverdito et al., 2020) ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้สมรรถนะด้านทักษะของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสของสโมสรเทนนิสในประเทศไทย มีค่าน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Sawangphol et al. (2020) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสจะต้องมีทักษะในการเล่นกีฬาเทนนิส

เป็นอย่างดี มีทักษะในการสอนทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ มีทักษะในการสื่อสารที่ดี และมีทักษะในการช่วยเหลือและการปฐมพยาบาล และหากเป็นผู้ฝึกสอนที่เคยผ่านการแข่งขันมาก่อนจะเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้เป็นผู้ฝึกสอนที่มีศักยภาพ และเป็นผลดีกับนักกีฬาอีกด้วย (Anderson et al., 2021) และสอดคล้องกับ Kunnara & Terason (2020) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้านทักษะเป็นสมรรถนะที่สำคัญของผู้ฝึกสอนฟุตบอลอาชีพในไทยลีก

2. ด้านการสื่อสาร เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ฝึกสอนกับนักกีฬา และรวมไปถึงบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ เพราะไม่เพียงแต่ในระหว่างการฝึกซ้อมและแข่งขันเท่านั้น ยังรวมไปถึงในสถานการณ์ปกติทั่วไปอีกด้วย การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะสร้างความเข้าใจระหว่างผู้สื่อสาร ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ (Hamzah et al., 2022) ทั้งเป้าหมายในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน แนวทางในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส ได้แก่ การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน การสื่อสารที่มีข้อมูลอย่างครบถ้วน การสื่อสารมีความกระชับ มีสาระ เข้าใจง่าย ตรงประเด็น และมีมารยาทในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับ Sawangphol et al. (2020) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสควรมีการสื่อสารที่ดี โดยมีการพูดที่ถูกต้องเหมาะสมกับภาษาทางกาย น้ำเสียง และสอดคล้องกับ Sampahangsit et al. (2021) โดยได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ หากผู้ฝึกสอนไม่มีความรู้หรือใช้วิธีการสื่อสารที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้นักกีฬาไม่เข้าใจเรื่องหรือเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร จึงควรให้ความสำคัญเรื่อง การสื่อสาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Voravickositt (2024) ซึ่งกล่าวโดยสรุปไว้ว่า สมรรถนะทางภาษาเป็นสมรรถนะที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงาน

3. ด้านพฤติกรรม พฤติกรรมของผู้ฝึกสอนเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนคนนั้น ๆ การแสดงออกทางด้านพฤติกรรมทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสม จะส่งผลกระทบต่อทั้งตัวผู้ฝึกสอนและนักกีฬา เพราะอาจเกิดเป็นพฤติกรรมเลียนแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนักกีฬาที่เป็นเยาวชน หากผู้ฝึกสอนแสดงพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์ก็จะส่งผลในทางบวก แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้ฝึกสอนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่พึงประสงค์ก็จะส่งผลในทางลบ ดังนั้น ผู้ฝึกสอนจึงควรให้ความสำคัญในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสที่ควรแสดงออกเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักกีฬา ได้แก่ การแสดงออกตามธรรมเนียมปฏิบัติและตามกรอบจรรยาบรรณของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส และการแสดงออกตามคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสอย่างมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sawangphol et al. (2020) โดยสรุปว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสต้องมีความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความน่าเชื่อถือ สุจริต เป็นผู้ใฝ่รู้โดยการศึกษาค้นคว้าวิทยากร ความก้าวหน้าทันสมัย มีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสม ใช้คำพูดที่เหมาะสมและชัดเจนในทุกโอกาส และนอกจากนี้จะต้องเป็นผู้เสียสละอย่างจริงจัง ซื่อสัตย์กับตนเองทั้งในเรื่องของเวลาและความสุขส่วนตัว เป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นอย่างดี และแสดงออกซึ่งความมั่นใจในตนเอง (Tongkampanit et al., 2020)

4. ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส เพราะในปัจจุบันได้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาใช้ในการฝึกซ้อม การพัฒนาโปรแกรมการฝึกและการแข่งขัน เพื่อพัฒนานักกีฬาไปสู่ขีดความสามารถสูงสุด ซึ่งต้องเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า สอดคล้องกับ Buadung et al. (2021) ซึ่งได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอลที่มีสมรรถนะจะต้องมีการสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในงาน ตลอดจนมีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีทางการกีฬา และสอดคล้องกับ Saisudjai & Vongsrangsap (2022) ได้กล่าวไว้ว่า สืบเนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน มีสื่อทางเทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในปัจจุบันมีความเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีความน่าสนใจ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่จะนำไปหาผู้ฝึกสอน นักกีฬา และทีมกีฬาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งในการบริหารจัดการทีมกีฬาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจต่าง ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ เมื่อทุกคนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก็จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้รวดเร็วและง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งสมรรถนะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส ได้แก่ ภาวะความเป็นผู้นำและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักกีฬา ผู้ปกครอง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การแสดงออกถึงจริยธรรมอันดีงาม การควบคุมอารมณ์ การยอมรับและเคารพซึ่งกันและกัน และการปฏิบัติต่อนักกีฬาโดยคำนึงถึงเพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ Laxanaphisuth & Sittichai (2014) ได้กล่าวไว้ว่า การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาแบดมินตันที่ประสบความสำเร็จ สามารถสรุปได้ 7 ประการ ได้แก่ มีวิสัยทัศน์ที่มั่นคงทำให้เกิดความกระตือรือร้น มีปรัชญาของการฝึกสอนที่ดี มีการวางแผนที่รอบคอบแต่สามารถยืดหยุ่นได้ สนใจที่จะเรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ และสามารถนำมาปรับใช้ได้ อย่างเหมาะสม มีองค์ความรู้ที่ลึกซึ้งในกีฬาแบดมินตัน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานและนักกีฬา และใส่ใจในรายละเอียดของคู่แข่ง

6. ด้านจิตวิทยา ในการเล่นกีฬาเทนนิสให้ประสบความสำเร็จของนักกีฬาเทนนิสนั้น คงจะไม่แตกต่างกับกีฬาชนิดอื่น ๆ กล่าวคือ สภาวะทางจิตใจในระหว่างการฝึกซ้อมและแข่งขันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการพ่ายแพ้หรือการได้รับชัยชนะ

จิตใจของนักกีฬาสามารถเตรียมหรือฝึกฝนได้เช่นเดียวกับร่างกายและทักษะในการเล่น การฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและมีความสม่ำเสมอคือหนทางแห่งความสำเร็จ ทำให้นักกีฬาแสดงความสามารถได้เป็นอย่างดีและเป็นไปอย่างอัตโนมัติ สภาวะจิตใจของนักกีฬาที่ผู้ฝึกสอนทุกคนต้องใช้ประกอบการเตรียมความพร้อมเพื่อการเล่น คือ การปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องให้กับนักกีฬา และผู้ฝึกสอนเองก็ต้องมีทัศนคติที่ถูกต้องไปพร้อม ๆ กัน จิตวิทยาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาจึงเป็นสมรรถนะของผู้ฝึกสอน และสมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในนักกีฬา เทคนิคการลดความตึงเครียด ความวิตกกังวล และการควบคุมอารมณ์ของนักกีฬาทั้งในระหว่างการฝึกซ้อมและแข่งขัน การเสริมแนวคิดเชิงบวก การตั้งเป้าหมาย และการเตรียมสภาวะจิตใจก่อนการแข่งขัน ซึ่งสอดคล้องกับ Sawangphol et al. (2020) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและผลักดัน เพื่อให้ให้นักกีฬาไปสู่ขีดความสามารถสูงสุด สอดคล้องกับ Tongkampanit et al. (2024) ซึ่งกล่าวไว้ว่า แรงจูงใจภายในตัวนักกีฬา ที่เป็นแรงขับเคลื่อนความสำเร็จของนักกีฬา ได้แก่ ความสนใจ ความต้องการ และทัศนคติที่ดีต่อกีฬา ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทุ่มเทหรือสละเวลา ขยันฝึกซ้อม เพียรพยายาม และตั้งใจจริงกับสิ่งที่ตนเองสนใจ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ Yan & Cgeng-Te (2024) คุณลักษณะของผู้ฝึกสอนที่สามารถรักษาแรงจูงใจในการบรรลุผลในระดับสูง ได้แก่ การตั้งมาตรฐานที่เข้มงวดสำหรับตนเอง รักษาอารมณ์ที่มั่นคง หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และเพิ่มโอกาสที่จะทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จอยู่เสมอ

7. ด้านทัศนคติ ผู้ฝึกสอนกีฬาควรจะเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน และควรเป็นผู้ที่สร้างแนวคิดหรือทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องให้เกิดกับนักกีฬาและผู้ปกครอง นอกจากนี้ ผู้ฝึกสอนต้องเข้าใจว่างานในส่วนของการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬานั้น เป็นงานที่ทำหายและเป็นงานที่หนักและต้องทุ่มเท จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งหากเกิดความรู้สึกที่ติดกับงานนี้แล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จย่อมเกิดขึ้นได้ จากผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติที่ดีของผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสที่ควรมีประกอบด้วย มีความรักและชื่นชอบในกีฬาเทนนิส เห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของกีฬาเทนนิส มีความรักและศรัทธาในการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส และมีความรักและปรารถนาดีต่อความสำเร็จของนักกีฬา สอดคล้องกับการศึกษาของ Sawangphol et al. (2020) ซึ่งพบว่าผู้ฝึกสอนต้องแสดงออกถึงลักษณะของทัศนคติที่ดีและมีประสิทธิภาพ

8. ด้านความรู้ จากผลการวิจัยพบว่า ด้านความรู้มีค่าน้ำหนักความสำคัญน้อยที่สุด อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสให้ความสำคัญในเชิงทักษะและการฝึกปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬาเทนนิสเป็นสิ่งที่ผู้ฝึกสอนได้รับรู้หรือเรียนรู้จากประสบการณ์การเป็นผู้ฝึกสอนหรือการเข้าร่วมการแข่งขัน และเป็นความรู้ในเชิงทฤษฎี ดังนั้น ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสจึงให้น้ำหนักความสำคัญด้านความรู้น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ค่าน้ำหนักความสำคัญด้านความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ย่อมแสดงให้เห็นว่า ความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ฝึกสอนกีฬาจะต้องมีความรู้ในชนิดกีฬานั้น ๆ ควบคู่ไปกับความรู้ความสามารถด้านการจัดการทีมกีฬา (Sesinando et al., 2022) สอดคล้องกับ Sawangphol et al. (2020) ได้กล่าวว่า ผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสต้องมีความรู้ด้านการวางแผนการฝึกซ้อม ด้านสรีระวิทยาการออกกำลังกายขั้นพื้นฐาน ด้านการเคลื่อนไหวพื้นฐาน ด้านการออกกำลังกายขั้นพื้นฐาน ด้านจิตวิทยา ด้านโภชนาการ และด้านพัฒนาการ สอดคล้องกับ Motta et al. (2021) และ Romanova et al. (2023) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านความรู้ และความสามารถของผู้ฝึกสอนกีฬา เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักกีฬาหรือทีมกีฬาประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านทักษะ (SK) มีค่าน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด โดยผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสจำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถและศักยภาพของผู้ฝึกสอน ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่นักกีฬาที่มีต่อผู้ฝึกสอน ดังนั้น ผู้ฝึกสอนจะต้องหมั่นฝึกฝนและพัฒนาตนเองในทุก ๆ ทักษะ เพื่อให้ให้นักกีฬาได้เรียนรู้ฝึกฝนทักษะที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.2 การสื่อสาร (CM) เป็นองค์ประกอบของสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิสที่มีน้ำหนักความสำคัญเป็นอันดับสอง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ฝึกสอนกับนักกีฬา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ฝึกสอนควรเลือกใช้รูปแบบหรือวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับนักกีฬาแต่ละคน นอกจากนี้ยังอาจต้องมีการศึกษาเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษ สำหรับรองรับการเติบโตของกีฬาเทนนิส และนักกีฬาที่เป็นชาวต่างชาติอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้ฝึกสอนกีฬาเทนนิส โดยนำผลจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

References

- Anderson, E., Stone, A. J., Dunn, M., & Heller, B. (2021). Coach Approaches to Practice Design in Performance Tennis. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 16(6), 1281-1292. <http://doi.10.1177/174795412111027294>
- Buadung, N., Tasnaina, N., Plungsuwan, S., & Tongchai, P. (2021). The Development of Evaluation Model for Football Coaches' Competencies. *Journal of Education Thaksin University*, 19(2), 66-80. [In Thai]
- Hair, Jr. J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2010). *Multivariate data analysis*. (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Hamzah, S. R. S., Rahim A. R. M., Pa W. M. A. W., Shapie N. M. N., Abdullah, M. N., & Parnabas, V. (2022). Assessing the big five personality on categories of athletes and gender among tennis players. *Journal of Physical Education and Sport*, 22(10), 2413-2419. <http://doi.10.7752/jpes.2022.10308>
- Harazin, P., Kollar, J. L., & Baba B. E. (2022). Sport involvement of Hungarian tennis players and tennis clubs. *Journal of Physical Education and Sport*, 22(9), 2265-2272. <http://doi.10.7752/jpes.2022.09288>
- International Council for Coaching Excellence (ICCE). (2013). *International sport coaching framework*. Human Kinetics.
- Kassim, M. A. N., Saleh, M. M., Razak, A. R., Hussain, R. J. N. R., Isa A. K., & Razak F. (2022). The relationship between motivation and satisfaction Malaysian coaches: a conceptual framework. *Journal of Physical Education and Sport*, 22(9), 2030-2035. <http://doi.10.7752/jpes.2022.09259>.
- Kunnara, S., & Terason, S. (2020). The Construction of a Competency Scale for Professional Football Coaches in Thai Leagues. *Journal of Health, Physical Education and Recreation*, 46(2), 318-328. [In Thai]
- Laxanaphisuth, P., & Sittichai, N. (2014). Becoming a Successful Badminton Coach: Principles and Concepts. *Phuket Rajabhat University Academic Journal*, 10(2), 33-53. [In Thai]
- Ministry of Tourism and Sports. (2023). *National Sports Development Plan No.7 (2023 – 2027)*. Ministry of Tourism and Sports. [In Thai]
- Motta, M., Barreira, J., Correa Cortela. C., & Galatti, L. R. (2021). Knowledge and Competences of Racket Sports Coaches: What do They Think and Know?. *International Journal of Racket Sports Science*, 3(1), 28-36. <http://doi:10.30827/digibug.71157>
- Reverdito S. R., Galatti, R. L., Strachan L., Scaglia, J. A., & Paes, R. R. (2020). Coaching and continuity make a difference: competence effects in a youth sport program. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(4), 1964-1971. <http://doi.10.7752/jpes.2020.04266>
- Romanova, E., Mischenko N., Vorozheikin, A., Tyupa, P., Salugin, F., Aganov, S., Anisimov, M., Trifonenkova, T., & Kiseliv Y. (2023). Analysis of the state of professional competence of boxing coaches. *Journal of Physical Education and Sport*, 23(8), 1990-1996. <http://doi.10.7752/jpes.2023.08229>
- Saisudjai, W., & Vongsrangsap, S. (2022). Innovation, Digital in Exercise and Sports. *Journal of Education and Human Development Sciences*, 6(2), 115-130. [In Thai]
- Sampahangsit, N., Thongrin, S., Kachentaraphan, P., & Montri, A. (2021). The Development of Communication for Building Thai National Football Teams towards Excellence. *Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning (e-JODIL)*, 13(1), 57-76. [In Thai]
- Sawangphol, P., Kaewchuay, S., Inprom, P., & Poopan, S. (2020). Comptency for Tennis Coach of Lawn Tennis Association of Thailand Under His Majesty's Patronage. *Journal of Health, Physical Education and Recreation*, 46(1), 222-232. [In Thai]
- Sesinando, D. A., Segui-Urbaneja, J., & Teixeira, C. M. (2022). Professional Development, Skills, and Competence in Sports: a survey in the field of sport management among public managers. *Journal of Physical Education and Sport*, 2(11), 2800-2809. <http://doi.10.7752/jpes.2022.11355>
- Stevens, J. (1996). *Applied multivariate statistics for the social sciences*. (3rd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.

- Tongkampanit, P., Likhitworasak, D., Panuthai, C., Boonpok, S., Buppawong, P., & Buppawong, N. (2024). Competence of Successful Athletes in Olympic Games. *Academic Journal of Thailand National Sports University, 16*(1), 41-53. [In Thai]
- Voravickositt, P. (2024). A Study of The Correlation Between Qualifications, Skills, Competencies and Responsibilities of Librarian Positions from Job Advertisements and Actual Employment. *Silpakorn University e-Journal (Social Sciences, Humanities, and Arts), 44*(2), 34-46. [In Thai]
- Weinberg, R. S., & Gould, D. (2019). *Foundations of sport and exercise psychology*. (7th ed.). Human Kinetics.
- Yan, L., & Cgeng-Te, L. (2024). Research on The Construction of Competency Model for Chinese Tennis Coaches. *Education Administration: Theory and Practice, 30*(5), 7105-7115. <http://doi.10.53555/kuey.v30i5.1674>